

Toimialojen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

TOIMIALA	Rakennus- ja ympäristötoimi
VASTUUHENKILÖ	Tekninen johtaja Kari Santikko
JAKSO	Tilinpäätös 2024

TOIMIALAN KUVAUS
Rakennus- ja ympäristötoimen tehtävänä on huolehtia kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvista tehtävistä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia lisäksi sille hallintosäännössä annetuista tehtävistä. Rakennus- ja ympäristötoimi hallinnoi ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen palvelusopimusta ja seuraa sopimuksen toteutumista Parkanon kaupungin osalta.
KESKEISET MUUTOKSET JA TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA
Vuoden 2025 alusta voimaan tullut uusi rakennuslaki on aiheuttanut paljon asiakas kyselyjä ja laintuomat helpotukset luvanvaraisuuteen, heijastuivat jo vuonna 2024 rakentamiseen. Tuulivoimalausuntoja ja ympäristönsiisteyteen liittyviä pakkotoimikäsittelyjä on ollut lautakunnan listalla kaikissa kokouksissa.
MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTÖN TOTEUTUMINEN
Rakennusvalvontamaksut ovat toteutuneet alle arvioidun, koska lupia on haettu vähemmän kuin aiemmin. Ympäristönsuojelun osalta valvonta- ja tarkastusmaksuja on kertynyt vuotuisista valvontamaksuista sekä maa-aines ja ympäristöluvista. Kihniön yhteistoimintasopimuksen mukaiset laskut on tehty puolivuositain. Eläinlääkintä ja terveystalvonta ovat isoin menoerä.

TALOUS	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	105 189	107 500	124 781
Myyntituotot	23 790	22 500	26 652
Maksutuotot	73 922	85 000	97 411
Tuet ja avustukset	6 866	-	
Muut toimintatuotot	611	-	718
Valmistus omaan käyttöön	-	-	
Valmistus omaan käyttöön	-	-	
Toimintakulut	-518 071	-594 064	-527 289
Henkilöstökulut	-219 425	-236 024	-236 684
Palvelujen ostot	-223 237	-246 300	-231 788
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 614	-13 000	-1 299
Avustukset	-10 000	-10 000	-4 619
Muut toimintakulut	-61 795	-88 740	-52 899
Toimintakate / nettomääräraha	-412 883	-486 564	-402 508

TOIMIALAN YHTEISET TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	Valitse kohde.
TAVOITE	

TOIMINTAYKSIKKÖ	Asumisen edistäminen
VASTUUHENKILO	Rakennustarkastaja
JAKSO	Tilinpäätös 2024

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Tehtävät ovat lakisääteisiä. Ne muuttuvat jossain määrin vuosittain. Kunta valvoo valtion lainoittamien vuokratalojen asukasvalintoja Parkanon kaupungin vuokratalojen osalta. 1.9.2023 alkaen valvontavastuuta on siirretty hyvinvointialueelle, valvontavastuu koskee kaikkia hyvinvointialueen alueella olevia erityisryhmien asuntoja. Pirkanmaan hyvinvointialue valvoo asuntojen asukasvalintaa Parkanon Rantakoto ry:n, Kiinteistö Oy Väistön ryhmäkotien ja kaupungin Pappilanpolun vuokrakerrostalon osalta.

HENKILÖSTÖ
-

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Asukasvalintojen kohdistuminen tasapuolisesti, perustuen sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen.
TOTEUMA	Valvonta suoritetaan jälkikäteen, asukasvalinnoista ei ole ollut huomautettavaa.

TOIMINTAYKSIKÖN MITTARIT	
MITTARIN KUVAUS JA TAVOITE	

TOIMINTAYKSIKKÖ	Rakennusvalvonta
VASTUUHENKILO	Rakennustarkastaja
JAKSO	Tilinpäätös 2024

<p>TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS</p> <p>Rakennusvalvonnan tehtävät ovat lakisääteisiä, ne on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa, 1.1.2025 alkaen rakentamislaisissa, rakennusjärjestyksessä sekä kaupungin hallintosäännössä. Rakennuslupa-asiat hoidetaan pääsääntöisesti Lupapisteen- sähköisen asiointipalvelun kautta, jolloin asiakirjat saadaan myös arkistoitua sähköisesti.</p> <p>Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä tuli voimaan 1.1.2024- siirtymäaika v.2028 loppuun. Kaikilla kunnilla tulee olla kyky vastaanottaa rakennusten tietomalleja 1.1.2025 lähtien, jolloin uusi rakentamislaki astuu voimaan. Ryhti-hankkeen tietojärjestelmät edellyttävät, että kaavat laaditaan tietomallimuotoisina ja rakentamisen luvat haetaan koneluettavassa muodossa.</p> <p>Lakimuutos vaatii myös muutoksia rakennusvalvonnan tietojärjestelmiin, ohjelmistoihin ja rajapintoihin ja aiheuttaa kustannuksia ja koulutustarvetta.</p> <p>Uusi rakentamislaki astui voimaan 2025 alussa, joten 2024 aikana uudistettiin hallintosääntö, rakennusjärjestyksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma laitettiin nähtäville ja rakennusvalvontataksa laadittiin vastaamaan uuden lain määräyksiä, joskin kaupunginhallitus käytti asiassa otto-oikeutta ja taksaa ei saatu voimaan vuoden 2025 alusta alkaen, yhtä aikaa uuden lain voimaan tulon kanssa.</p> <p>Suurin muutos nykyiseen maankäyttö- ja rakentamislakiin on ilmastonmuutoksen hillinnän tuominen osaksi rakentamisen lainsäädäntöä. Laki ohjaa rakentamaan vähähiilisesti, eli huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikana syntyvät ilmastohaitat ja -hyödyt. Rakentamisen luvitus ja suunnitelmat tehdään yhteen toimivan tietomallin mukaisina koneluettavassa muodossa. Rakentamislaisissa nykyiset rakennuslupa ja toimenpidelupa korvataan yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla, myös lupakynnystä nostetaan, jolloin lupien määrä tulee vähentymään, mutta jälkivalvonta lisääntyy, koska kiinteistövero koskee myös lupakynnyksen alle jääviä rakennuksia. Lakimuutokset ja niiden aiheuttamat muutokset toimintatapoihin vaativat myös muutoksia tietojärjestelmiin, ohjelmistoihin ja rajapintoihin ja aiheuttivat kustannuksia ja koulutustarvetta jo vuonna 2024.</p> <p>Rakennusrekisterin laadunparannusta jatkettiin vuonna 2024 ja kiinteistöveroinventoinnissa tuotetun aineiston rekisteriin vienti ja luvattomien rakennusten käsittely työllisti apulaisrakennustarkastajaa.</p> <p>Asianhallintajärjestelmä Dynasty10 ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto koko kaupungin asiakirjojen osalta vaikutti myös rakennusvalvonnan asiakirjojen käsittelyyn ja arkistointiin.</p>
--

<p>HENKILÖSTÖ</p> <p>Henkilöstöön kuuluu 1 rakennustarkastaja ja 1 lupasihteeri. Apulaisrakennustarkastajan viran täyttämiseen saatiin jatkoaika, virkamääräys on nyt voimassa 31.12.2025 saakka, koska kiinteistöveroselvitystyö on vielä kesken.</p> <p>Rakennustarkastajan palvelua myydään Kihniön kuntaan, yhtenä päivänä viikossa.</p>

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Lakimuutoksiin ja uusiin ohjelmiin saadaan riittävästi koulutusta ja aikaa omaksua uudet asiat.
TOTEUMA	Koulutukset uuden rakentamislain osalta on koskeneet mm. rakennusjärjestyksen ja hallintosäännön muutoksia. Rakennusvalvontapäivillä käytiin lakia ja sen aiheuttamia muutoksia

	<p>laajemmin läpi. Rakentamislain muutokset /korjaussarja vahvistettiin vasta 19.12.2024, joten lain lopulliseen versioon perehtyminen jäi vuoden 2025 alkuun. Uuden rakentamislain aiheuttamat muutokset tulevat olemaan suuria, joten kolutusta tarvitaan edelleen.</p> <p>Kaupunginhallitus päätti joulukuussa 2024, että rakennus- ja ympäristövalvonnassa tulee ottaa käyttöön vuonna 2025 Trimble Locus Cloud paikkatieto-ohjelma, siihen liittyvää alustavaa koulutusta oli syksyllä 2024. Ohjelman käyttöönotto vaatii käyttäjiltä ja pääkäyttäjältä suurta työpanosta, kun myös sähköinen asiointipalvelu ja sähköinen arkisto tulee muuttumaan uuteen järjestelmään.</p> <p>Tuleva lakimuutos ja ohjelmistomuutokset aiheuttivat henkilöstölle painetta loppuvuonna 2024, työaika ei riittänyt asioiden perehtymiseen ja lupa-asiat piti kuitenkin saada ajallaan eteenpäin, samoin kuin lautakunnan asiat.</p> <p>Asianhallintaohjelma Dynasty 10.4 versionvaihtoon ja Dynasty arkiston käyttöönottoon on liittynyt paljon palavereita ja koulutusta, myös kaupungin uusien kotisivujen käyttöönotto lokakuussa ja tiedonhallintamallin laadinta, sekä Presidentinvaalit vuoden 2024 alussa ovat työllistäneet lupasihteerä. Lainsäädännön muutoksiin ja uusien ohjelmien käyttöönottoon on tulossa koulutuksia myös jatkossa.</p> <p>Lisäksi vuonna 2024 on järjestetty Teknisen toimen yleiseen turvallisuuteen liittyvien toimintatapojen kertaus/päivitys, poistumisharjoitus.</p>
--	---

TOIMINTAYKSIKÖN MITTARIT											
<p>MITTARIN KUVAUS JA TAVOITE</p>	<p>Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen</p> <p>1. Viranomaistoiminnan tehokkuus ja sujuvuus Tavoite toteutetaan huomioiden hankkeen vaativuus ja asiakkaan resurssit. Tavoitetta seurataan mittarilla käsittelyajoista.</p> <p>2. Kuntalaistyytyväisyys Tavoite toteutetaan tiedottamalla naapureille rakennushankkeista. Maakäyttö- ja rakennuslain, mukaiset vaatimukset otetaan huomioon tasapuolisesti kaikissa luvissa. Tavoitetta seurataan valituksien määrällä.</p> <p>3. Rakentamisen laadun edistäminen ja ylläpito -tavoite toteutetaan vaatimalla rakennuskohteisiin pätevät suunnittelijat ja vastaavat työnjohtajat -vaatimalla rakennus- suunnitelman yhteydessä, ympäristöministeriön määräyksen (D3), mukainen vaipan lämpöhäviölaskelma ja energiatodistus -pitämällä aloituskokoukset ja lopputarkastukset -vaatimalla lopputarkastuksessa: energiatodistukset, lvi- ja sähkötarkastus- pöytäkirjat, vastaavalta työnjohtajalta työvaiheiden tarkastusasiakirjat, rakentajalta laatukansio sekä huolto- ja käyttöohjeineen. Tavoitetta seurataan lopputarkastusten määrällä.</p> <p>Perusteluna esitettävät mittarit</p> <table data-bbox="472 1881 1442 2033"> <thead> <tr> <th>Arviointikohde</th> <th>Mittari</th> <th>Tavoitetaso</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lupien käsittely</td> <td>kpl</td> <td>140</td> </tr> <tr> <td>Rakennusten lopputarkastusten tekeminen</td> <td>kpl</td> <td>120</td> </tr> </tbody> </table>		Arviointikohde	Mittari	Tavoitetaso	Lupien käsittely	kpl	140	Rakennusten lopputarkastusten tekeminen	kpl	120
Arviointikohde	Mittari	Tavoitetaso									
Lupien käsittely	kpl	140									
Rakennusten lopputarkastusten tekeminen	kpl	120									

	Poikkeuslupien ja suunnittelutarve- ratkaisujen valmistelu kpl 12 Rakennuslupien käsittelyaika Rakennustarkastajan päätös aika/ kk 1 Rakennuslautakunnan päätös aika/ kk 2
TOTEUMA	<p>Rakentamisen luvat ovat vähentyneet, vuonna 2024 käsiteltiin yhteensä 149 lupaa, joista 49 maisematyölupaa.</p> <p>Käyttöönotto- ja lopputarkastuksia on tehty yhteensä 130 kpl.</p> <p>Suunnittelutarveratkaisuhakemuksia on käsitelty 2 kpl.</p> <p>Poikkeamislupia on käsitelty 8 kpl.</p> <p>Käsittelyajat ovat osin venyneet puutteellisten hakemusten vuoksi.</p> <p>Kiinteistöveroselvitystä on tehty Pohjois-Parkanossa, kiinteistöjen omistajille on lähetetty alkuselvityslomakkeet ja kohteita tarkastettu maastossa, kiinteistöjä tarkastettiin 370 kpl ja rakennusrekisteriin lisättiin ja korjattiin yhteensä 400 kpl rakennusta/ rakennusten tietoja.</p> <p>Tuulivoimalausunnot työllistävät rakennustarkastajaa todella paljon, koska melkein jokaisessa lautakunnan kokouksessa lausuntoja annettu.</p> <p>Rakennusluvista ei ole tullut valituksia vuonna 2024. Rakennusten terveyteen ja turvallisuuteen sekä ympäristön siisteyteen liittyviä pakkotoimiasioita on ollut paljon lautakunnan listalla.</p>

TOIMINTAYKSIKKÖ	Ympäristötoimi
VASTUUHENKILO	Ympäristötarkastaja
JAKSO	Tilinpäätös 2024

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Ympäristötoimen keskeisiä tehtäviä ovat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisten luparekisteröinti ja ilmoitusasioiden käsittely ja valvonta. Muita ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitettuja tehtäviä ovat mm. jätehuollon valvonta- ja ilmoitusasiat, vesiensuojeluun, ilmansuojeluun, meluntorjuntaan, luonnonsuojeluun ja maastoliikenteeseen liittyvät lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asiat. Vuosittain käsiteltäviä ympäristölupa- ja maa-ainelupia on 7–15 kpl sekä rekisteröinti- ja ilmoitusasioita keskimäärin 5 kpl. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehdään 60–70 kpl, muita erityisiä valvontakohteita ovat vesihuollon toiminta-alueella viemäriverkostoon liittymättömät kiinteistöt sekä ympäristön epäsiisteyteen liittyvät kohteet. Lisäksi hoidetaan ympäristönsuojeluun liittyvät lausunnot, valitukset ja muut yhteydenotot.

HENKILÖSTÖ
Ympäristönsuojelussa työskentelee ympäristötarkastaja, jonka palveluja myydään Kihniön kunnalle yksi päivä viikossa. Virassa syyskuussa 2023 aloittanut ympäristötarkastaja jäi virkavapaalle joulukuussa 2024. Viransijaisen perehtyminen ohjelmiin ja ympäristövalvonnan kohteisiin tutustuminen vaatii aikaa ja myös koulutusta.

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Uusiin ohjelmiin saadaan riittävästi koulutusta ja aikaa omaksua uudet asiat.
TOTEUMA	Ympäristötarkastaja on osallistunut vuonna 2024 jätehuollon valvojien koulutukseen, jossa kerrottiin jätelain muutoksista sekä Lakeuden etapin ja jätelautakunnan viranomaisten yhteistyöpalaveriin, joka liittyi niin ikään jätelain muutoksiin ja jätehuollon järjestämiseen. Uuteen karttaohjelma Trimble Cloudiin liittyen on ollut kaksi muutaman tunnin koulutusta. Lisäksi on järjestetty Teknisen toimen yleiseen turvallisuuteen liittyvien toimintatapojen kertaus/päivitys, poistumisharjoitus sekä tiedonhallintamallin kokoamista koskeva palaveri. Lainsäädännön muutoksiin ja uusien ohjelmien käyttöönottoon on tulossa koulutuksia myös jatkossa.

TOIMINTAYKSIKÖN MITTARIT	
MITTARIN KUVAUS JA TAVOITE	Lupa-asioiden käsittelyajat pidetään mahdollisimman lyhyinä, keskimäärin 2–2,5 kuukaudessa kuulemisineen. Tarkastusten määrää seurataan vuosittain lautakunnalle toimitettavan valvontaohjelman seurannan yhteydessä
TOTEUMA	Vuoden 2024 aikana käsiteltyjä asioita: - Maa-aineslain mukaiseen toimintaan liittyvän määräyksen antaminen (lupamääräysten laiminlyönti) 9 kpl - Ympäristöluvan rauettaminen ja toiminnan lopettamista koskevien määräysten antaminen 3 kpl

	<ul style="list-style-type: none">-Maa-ainelain vastaisen toiminnan keskeyttämisspätös 2 kpl- Maa-ainelupapäätös 3kpl- Määräys ympäristöluvanvaraisen toiminnan rekisteröinti-ilmoitusvelvollisuudesta 1 kpl- Lausunto hallinto-oikeuteen tehdystä valituksesta 5 kpl- Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen 5 kpl- Poikkeaminen talousjätevesien käsittelyvaatimuksista 2 kpl- Määräys jätehuollon järjestämiseksi 1 kpl- Määräys jätelain 126 §:n nojalla 1 kpl- Päätös ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta ympäristöluvan muuttamisesta 1 kpl <p>Ympäristötarkastaja on suorittanut valvontakäyntejä mm. kalliolouhoksilla ja soranottoalueilla. Lisäksi on annettu lausuntoja kanteluun, maisematyölupiin ja toimenpidelupiin, tarkastettu luvaton autopurkamo sekä lukuisia epäsiistejä pihvoja, lähetetty siistimiskehotuksia ja jätevesiselvityksiä kiinteistöjen omistajille, pyydetty ympäristölupavelvollisten kirjanpitoa vuodelta 2023 sekä myönnetty avustuksia vesistökuunnostushankkeisiin.</p> <p>Valvontaohjelman seuranta vietiin tiedoksi lautakunnalle huhtikuun kokoukseen.</p>
--	---

TOIMINTAYKSIKKÖ	Ympäristöterveydenhuolto
VASTUUHENKILO	Ympäristötarkastaja
JAKSO	Tilinpäätös 2024

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
<p>Parkano kuuluu ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen, johon kuuluvat Parkanon lisäksi palvelun tuottaja Sastamalan kaupunki, Ikaalisten kaupunki sekä Punkalaitumen ja Kihniön kunnat. Palvelut tuotetaan ympäristöterveydenhuollon sopimuksen ja talousarviosuunnitelman 2024 mukaisesti. Ympäristöterveydenhuollon palvelut käsittävät yleisen terveystarkastuksen (elintarvikevalvonta ja terveydensuojeluvalvonta) sekä eläinlääkintähuollon. Lisäksi yksikkö tuottaa ympäristönsuojelupalvelut Sastamalan kaupungille ja Punkalaitumen kunnalle. Ympäristöterveydenhuollon tehtävä on turvata kuntalaisille terveellinen elinympäristö. Toimielimenä toimii Sastamalan kaupunginhallituksen jaosto.</p>

HENKILÖSTÖ
-

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	4. Yhteistyön ja verkostojen kehittäminen
TAVOITE	Palvelujen saatavuuden varmistaminen kuntalaisille.
TOTEUMA	Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto on hyväksynyt käyttösuunnitelman 27.2.2024 § 6 jonka mukaisesti palveluja tuotetaan.

TOIMINTAYKSIKÖN MITTARIT	
MITTARIN KUVAUS JA TAVOITE	Toiminnallisena tavoitteena ympäristöterveydenhuollon osalta on terveellinen elinympäristö, puhdas vesi ja turvalliset elintarvikkeet. Elintarvikevalvonnassa pyritään tarkastusten osalta yli 90 % toteutumiseen. Eläinlääkintähuollossa pyritään turvaamaan seutukunnan tuotantoeläinten hyvinvointi ja terveys ja päivystysvelvoitteen osalta 100 %:n toteutumiseen.
TOTEUMA	Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto on hyväksynyt käyttösuunnitelman 27.2.2024 § 6 jonka mukaisesti palveluja tuotetaan.